

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2022/1299

z dnia 24 marca 2022 r.

uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających treść mechanizmów kontroli zarządzania pozycjami stosowanych przez systemy obrotu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE⁽¹⁾, w szczególności jej art. 57 ust. 8 akapit czwarty,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/338⁽²⁾ zmieniono art. 57 dyrektywy 2014/65/UE w odniesieniu do mechanizmów kontroli zarządzania pozycjami.
- (2) Zgodnie z tymi zmianami w art. 57 dyrektywy 2014/65/UE systemy obrotu, w których prowadzony jest obrót towarowymi instrumentami pochodnymi, muszą posiadać i stosować skuteczne mechanizmy kontroli zarządzania pozycjami, aby zapobiegać zakłóceniom obrotu i przeciwdziałać im, wspierać prawidłową wycenę i warunki rozliczania oraz zapewniać efektywność rynków.
- (3) Skuteczne mechanizmy kontroli zarządzania pozycjami obejmują na przykład rozwiązania prawne umożliwiające uzyskiwanie i wykorzystywanie danych posiadaczy pozycji końcowych i jednostek dominujących, a także rozwiązania techniczne, takie jak sprawozdania i wskaźniki służące na przykład do opracowania tabeli wskaźników pozycji. W związku z tym skuteczne mechanizmy kontroli zarządzania pozycjami powinny być ściśle powiązane z bieżącym monitorowaniem prowadzonym przez system obrotu i opierać się na tym monitorowaniu.
- (4) W celu zapewnienia, aby istnienie pozycji nie miało nadmiernego wpływu na ustalanie poziomu cen rynkowych na podstawie czynników podaży i popytu, oraz w celu identyfikowania tworzenia się koncentracji pozycji, które mogłyby spowodować zakłócenie cen, manipulacje na rynku lub inne nieuczciwe praktyki handlowe, systemy obrotu powinny wiedzieć o dużych pozycjach posiadanych przez posiadaczy pozycji końcowych i jednostki dominujące w rozliczanych fizycznie towarowych instrumentach pochodnych oraz powodach utrzymywania tych pozycji. Ponieważ rzeczywista podaż fizycznego towaru bazowego jest ograniczona do jego skończonej ilości, rozliczane fizycznie towarowe instrumenty pochodne są bardziej podatne na zakłócenia obrotu, takie jak zawężenia rynku (ang. *market squeezes*) lub „zapędzanie w kozi róg” (ang. *market cornering*), a więc sytuacje, w których kontrahenci mogliby wykorzystać pozycję dominującą do utrzymywania ceny towarowego instrumentu pochodnego lub towaru bazowego na sztucznym poziomie. W związku z tym należy identyfikować duże pozycje w towarowych instrumentach pochodnych, które z założenia są rozliczane fizycznie, jak również w towarowych instrumentach pochodnych, które mogą być fizycznie rozliczane na życzenie kupującego lub sprzedającego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/338 z dnia 16 lutego 2021 r. zmieniająca dyrektywę 2014/65/UE w zakresie wymogów informacyjnych, zarządzania produktami i limitów pozycji oraz dyrektywę 2013/36/UE i (UE) 2019/878 w zakresie ich zastosowania do firm inwestycyjnych w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 68 z 26.2.2021, s. 14).

- (5) Systemy obrotu powinny określać, co stanowi dużą pozycję, biorąc pod uwagę wielkość i skład danego rynku. W tym celu systemy obrotu powinny ustanowić kryteria jakościowe lub ilościowe stosowane do identyfikacji takich dużych ekspozycji, oraz powinny dysponować procedurami umożliwiającymi identyfikację wszystkich pozycji posiadanych przez dowolną osobę, które przekraczają takie wcześniej ustalone poziomy odpowiedzialności. Kryteriami ilościowymi i jakościowymi mogą być m.in. wielkość wszystkich otwartych pozycji w towarowym instrumencie pochodnym, udział w pozycji posiadacza pozycji, zmienność rynków oraz cechy rynku towaru bazowego. W przypadku przekroczenia takich poziomów system obrotu powinien starać się zrozumieć powody tworzenia się koncentracji tej dużej pozycji. W tym celu system obrotu powinien ocenić, czy konieczne jest zwrócenie się do osoby posiadającej tę dużą pozycję o dodatkowe informacje, biorąc w szczególności pod uwagę, jak często pozycje posiadane przez tę osobę przekraczają poziomy odpowiedzialności oraz zakres przekroczenia tych poziomów. Informacje takie mogą obejmować, między innymi, pozycje w powiązanych produktach, ekonomiczne uzasadnienie otwartej pozycji oraz działalność na powiązonym rynku towaru bazowego. Na podstawie już dostępnych informacji lub informacji zebranych na podstawie wniosku o udzielenie informacji system obrotu powinien w razie potrzeby podjąć odpowiednie działania.
- (6) Ważne jest, aby ustalone poziomy odpowiedzialności pozostawały adekwatne i skuteczne do osiągnięcia zamierzonego celu oraz aby właściwy organ był informowany o metodyce stosowanej do ustalania i aktualizowania tych poziomów odpowiedzialności.
- (7) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przedłożony Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.
- (8) Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych przeprowadził otwarte konsultacje publiczne w zakresie projektu regulacyjnych standardów technicznych, który stanowi podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonał analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zwrócił się o poradę do Grupy Interesariuszy z Sektora Giełd i Papierów Wartościowych powołanej na podstawie art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽³⁾,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Ogólne obowiązki w zakresie monitorowania

Systemy obrotu dysponują mechanizmami stałego monitorowania pozycji utrzymywanych przez posiadaczy pozycji końcowych i jednostki dominujące w każdym towarowym instrumencie pochodnym będącym przedmiotem obrotu w tych systemach.

Artykuł 2

Poziomy odpowiedzialności

1. W ramach mechanizmów kontroli zarządzania pozycjami systemy obrotu oferujące obrót towarowymi instrumentami pochodnymi ustalają poziomy odpowiedzialności w miesiącu wygaśnięcia zdefiniowanym w art. 2 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1301 ⁽⁴⁾ oraz w pozostałych miesiącach określonych w art. 2 ust. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/1301 w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych udostępnianych do obrotu, które są lub mogą być rozliczane fizycznie.
2. Do celów ust. 1 poziom odpowiedzialności to poziom pozycji netto utrzymywanej w towarowym instrumencie pochodnym przez posiadacza pozycji końcowej lub jednostkę dominującą, którego przekroczenie może spowodować wystąpienie przez system obrotu z wnioskiem o dodatkowe informacje na podstawie ust. 3.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1301 z dnia 31 marca 2022 r. zmieniające regulacyjne standardy techniczne określone w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2020/1226 w odniesieniu do informacji, które należy przekazywać zgodnie z wymogami dotyczącymi zgłoszenia STS w odniesieniu do bilansowych sekurytyzacji syntetycznych (Dz.U. L 197 z xx.xx.2022, s. 10).

3. Jeżeli pozycja netto utrzymywana przez posiadacza pozycji końcowej lub jednostkę dominującą w towarowym instrumencie pochodnym, o którym mowa w ust. 1, przekracza poziom odpowiedzialności ustalony na miesiąc wygaśnięcia lub na pozostałe miesiące zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, system obrotu, jeżeli uzna to za stosowne, uzyskuje informacje na temat charakteru i celu pozycji utrzymywanej w tym towarowym instrumencie pochodnym.

Oceniając, czy należy uzyskać informacje, system obrotu bierze pod uwagę częstotliwość przekraczania poziomów odpowiedzialności przez danego posiadacza pozycji końcowej lub jednostkę dominującą, zakres przekroczenia oraz inne dostępne już istotne informacje.

Artykuł 3

Przegląd poziomów odpowiedzialności i sprawozdawczość w tym zakresie

1. Systemy obrotu co roku oceniają adekwatność i skuteczność poziomów odpowiedzialności ustanowionych na podstawie art. 2 ust. 1.
2. System obrotu informuje właściwy organ o metodzie zastosowanej do ustalenia poziomów odpowiedzialności, o których mowa w art. 2 ust. 1.
3. System obrotu co roku informuje właściwy organ o liczbie przypadków przekroczenia poziomów odpowiedzialności, o wszelkich wnioskach o dodatkowe informacje złożonych na podstawie art. 2 ust. 3 oraz o wszelkich działaniach podjętych na podstawie art. 2 ust. 4.

Artykuł 4

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 marca 2022 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN